

Súd: Okresný súd Skalica
Spisová značka: 7C/56/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2715200320
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 11. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimíra Slobodová
ECLI: ECLI:SK:OSSI:2015:2715200320.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Skalica samosudkyňou JUDr. Vladimírou Slobodovou v právnej veci navrhovateľky: J. N., M.. XX.XX.XXXX, Q. XXX XX U. F. Č.. XX, zast. T. T. Š., M.. XX.X.XXXX, Q. E. Č.. XX, občan SR proti odporkyni: L. Š., M.. XX.XX.XXXX, Q. XXX XX U. F. Č.. XXX, občianka SR, zast. advokátkou Mgr. Annou Šeniglovou, AK so sídlom Školská ul. 6, Holíč, o zaplatenie 2.443 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Odporkyňa je povinná zaplatiť navrhovateľke sumu 2443 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,75 % ročne zo sumy 2443 eur od 9.8.2012 do zaplatenia, a to do 15 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Odporkyňa je povinná zaplatiť navrhovateľke náhradu iných trov konania v sume 146,50 eur do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

Navrhovateľka sa návrhom doručeným súdu dňa 27.01.2015 domáhala, aby súd uložil povinnosť odporkyni zaplatiť jej sumu 2443 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,75 % ročne zo sumy 2443 eur od 01.08.2012 do zaplatenia a nahradiť jej trovy konania.

Navrhovateľka návrh odôvodnila tým, že v rámci dedičského konania bola ona a odporkyňa (jej sestra) dedičkami po svojich rodičoch. Odporkyňa nadobudla konkrétne nehnuteľnosti do výlučného vlastníctva s podmienkou, že v prípade ich predaja je povinná vyplatiť podiel navrhovateľke. Odporkyňa zdedené nehnuteľnosti predala, pričom jej doposiaľ nevyplatila sumu 2.443 eur ako polovicu kúpnej ceny. Predmetnú sumu nezaplatila ani na výzvu, domáha sa navrhovateľka plnenia súdnou cestou.

OS Skalica vydal dňa 23.04.2015 platobný rozkaz č. k. 7C/56/2015-23, proti ktorému podala odporkyňa riadne a včas odpor. Odpor odôvodnila tým, že je nepravdivé tvrdenie navrhovateľky, že je veriteľkou odporkyne. Podľa odporkyne ona eviduje voči navrhovateľke pohľadávku vo výške 4.042,71 eur z titulu náhrady za neužívanie spoločných nehnuteľností za obdobie od 15.9.2011 do 31.12.2013, ktoré nehnuteľnosti nadobudli účastníci konania (každá v 1/2-ci) v dedičských konaniach po rodičoch (sp. zn. D 1904/82, D 1905/82). Odporkyňa si pohľadávku uplatnila aj listom z 29.8.2014 a vyzvala na úhradu v lehote do 10.9.2014. Odporkyňa ďalej k veci uviedla, že v súvislosti s riešením vzájomných nárokov medzi ňou a navrhovateľkou zistila, že navrhovateľka s manželom si nechali zapísať vlastníctvo zdedeného rodinného domu s. č. 72 v celosti len pre seba a to aj keď vedeli, že odporkyňa vlastní 1/2-cu tohto domu. Odporkyňa sa preto v samostatnom súdnom konaní vedenom na OS Skalica pod sp. zn. 7C/97/2015 domáha voči navrhovateľke určenia svojho vlastníctva. Právna zástupkyňa odporkyne vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti a odvolávajúc sa na ust. §580 OZ, § 98 O.s.p. uviedla, že odporkyňa si započítava voči navrhovateľke svoju pohľadávku do výšky 2.443 eur, žiadala návrh zamietnuť.

Zástupca navrhovateľky nesúhlasil so vzájomným návrhom, žiadal prejednať každú vec v samostatnom konaní.

Navrhovateľka na podanom návrhu trvala. Odporkyňa žiadala návrh zamietnuť.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania, pripojeným spisom Okresného súdu Skalica sp. zn. 7C/97/2015, kúpnu zmluvou zo dňa 26.6.2012, návrhom na vklad k predmetnej kúpnej zmluve, rozhodnutím štátneho notárstva v Senici sp.zn. D 1905/82 z 21.12.1982, rozhodnutím štátneho notárstva v Senici sp.zn. D 1904/82 z 21.12.1982, výzvami navrhovateľky na zaplatenie zo dňa 18.12.2013 a zo dňa 5.2.2014, výzvou právnej zástupkyne na zaplatenie náhrady za užívanie nehnuteľnosti z 29.8.2014, písomnými vyjadreniami účastníkov, listami vlastníctva (ďalej len „LV“) č. XXX J. Č.. XXXX, ako i ostatným obsahom spisu a zistil tento stav vecí:

Účastníčky konania sú sestry a sú zákonnými dedičkami po svojich rodičoch, T. L., zomrelej XX.XX.XXXX J. D. L., zomrelom dňa XX.X.XXXX. Z obsahu rozhodnutí štátneho notárstva v Senici sp. zn. D 1905/82-8 zo dňa 21.12.1982 (po neb. otcovi D. L.) a sp. zn. D 1904/82 zo dňa 21.12.1982 -10 mal súd preukázané, že zákonnými dedičkami sú rovnodielne obe účastníčky konania. Predmetom dedičstva boli nehnuteľnosti poľnohospodárskeho charakteru nachádzajúce sa v k. ú. U. F. zapísané v PK vložke č. XXX (podiel v spoločnom lese v 9/20), PK vložke č.XXX (p.č. XXXX v 1/5), PK vložke č.XXX (p.č.. XXXX, U..Č.. XXXX, U..Č.. XXXX, U..Č.. XXXX F. X/X), PK vložke č.XXX (podiel v spoločnom lese v1/3), PK vložke č.XXX (p. č. XXXX v 1/2), PK vložke č.XXXX (podiel v spoločnom lese v 1/9), PK vložke č.XXXX (p. Č.. XXXX/X, U.. Č.. XXXX/X, U.. Č.. XXXX/X, U..Č.. XXXX, U.. Č.. XXXX v celosti), PK vložke č.XXXX (p. č. XXXX, U..Č.. XXXX v 4/12). Predmet dedičstva prevzala odporkyňa ako dedička s podmienkou, že ak by za tieto pozemky obdržala náhradu pri ich výkupe alebo vyvlastnení, bude povinná ustupujúcej dedičke (navrhovateľke) vyplatiť zákonný podiel (ihneď).

Z obsahu kúpnej zmluvy č. XXXX/XX zo dňa 26.6.2012 mal súd preukázané, že odporkyňa predala spoločnosti Slovensko Eichhorn Agro s.r.o. vyššie špecifikované nehnuteľnosti za kúpnu cenu 4.887,44 eur. Predmetná kúpna zmluva bola odovzdaná spolu s návrhom na vklad na kataster dňa 9.7.2012.

Zástupca navrhovateľky predložil súdu písomné výzvy zo dňa 18.12.2013 a zo dňa 05.02.2014 pre odporkyňu na zaplatenie, ale nepreukázal či predmetné výzvy dal na poštovú prepravu. Zástupca navrhovateľky odôvodnil dátum 1.8.2012, od kedy žiada priznať úrok z omeškania tým, že právna zástupkyňa kupujúcej spoločnosti im uviedla, že najneskôr k 1.8.2012 bola kúpna cena zaplatená.

Zhodným tvrdením účastníkov konania mal súd preukázané, že odporkyňa predala pôdu zdedenú v dedičskom konaní po rodičoch pod podmienkou výplaty sestre v prípade predaja pozemkov. Ich zhodným tvrdením mal súd tiež objektívne preukázané, že odporkyňa doposiaľ navrhovateľke nevyplatila polovicu z kúpnej ceny, t. j. sumu 2.443 eur.

Právna zástupkyňa odporkyne na pojednávaní jednoznačne uviedla, že nepodala vzájomný návrh, ale v rámci obrany proti platobnému rozkazu uplatnila len kompenzačnú námietku do výšky uplatnenej pohľadávky. Má za to, že sú splnené hmotno-právne podmienky na započítanie podľa § 580 OZ: ide o vzájomné pohľadávky medzi tými istými subjektmi; ide o plnenie rovnakého druhu (peňažné pohľadávky); obe pohľadávky sú splatné a obe sú spôsobilé na započítanie podľa §581 OZ. Zároveň na pojednávaní vykonal relatívny právny úkon, a to započítanie ich pohľadávky vyčíslenej vo výške 4042,71 eur ako náhradu za nadmerné užívanie nehnuteľností navrhovateľkou odvolávajúc sa na §41 ods. 3 OZ. Podľa jej názoru je započítanie dôvodné, žiada mu vyhovieť a návrh zamietnuť.

Z obsahu pripojeného spisu OS Skalica sp. zn. 7C/97/2015 mal súd preukázané, že L. Š. ako navrhovateľka (v tomto konaní je to odporkyňa) sa voči J. N. a jej manželovi domáha určenia vlastníckeho práva k nehnuteľnosti z dôvodu, že ide o nehnuteľnosť (rodinný dom), ktorý nadobudla s J. N. v rámci dedičského konania po rodičoch, každá nadobudla 1/2-cu s rodinného domu v k. ú. U. F. so s.č. XX (staré č. XX) zapísaný na LV č. XXXX. J. N. sa s manželom v konaní bráni tým, že už v minulosti vyplatili L. Š. jej spoluvlastnícky podiel na dome a preto sú oprávnené zapísaní len oni ako vlastníci predmetného domu. L. Š. v rámci konania potvrdila výplatu finančnej hotovosti od sestry ale kvalifikovala predmetnú sumu ako sumu za to, že jej sestra s manželom obývali aj jej časť domu (jej podiel).

Podľa § 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať.

Podľa § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka, bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

Podľa § 456 Občianskeho zákonníka, predmet bezdôvodného obohatenia sa musí vydať tomu, na úkor koho sa získal. Ak toho, na úkor koho sa získal, nemožno zistiť, musí sa vydať štátu.

Podľa § 458 ods. 1 Občianskeho zákonníka, musí sa vydať všetko, čo sa nadobudlo bezdôvodným obohatením. Ak to nie je dobre možné, najmä preto, že obohatenie spočívalo vo výkonoch, musí sa poskytnúť peňažná náhrada.

Podľa § 489 Občianskeho zákonníka, záväzky vznikajú z právnych úkonov, najmä zo zmlúv, ako aj zo spôsobenej škody, z bezdôvodného obohatenia alebo z iných skutočností uvedených v zákone.

Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa §3 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. v znení neskorších predpisov účinných do 31.12.2008, výška úrokov z omeškania je dvojnásobok diskontnej sadzby určenej Národnou bankou Slovenska platnej k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Predmetom konania je zaplatenie sumy ako polovice kúpnej ceny za predané nehnuteľnosti.

Súd vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi, vyjadreniami účastníkov, všetkými dôkazmi sa zaoberal individuálne a aj vo vzájomných súvislostiach. Súd mal objektívne preukázané, že návrh bol podaný dôvodne. Navrhovateľka spolu s odporkyňou ako zákonné dedičky dedili rovnodielne v dedičských konaniach po svojich rodičoch v zmysle dedičských rozhodnutí zo dňa 21.12.1982 (sp. zn.: D 1905/82D 1904/82). Odporkyňa nadobudla nehnuteľnosti poľnohospodárskeho charakteru v k. ú. U. F. s tým, že ak by za tieto pozemky obdržala náhradu, bude povinná navrhovateľke ako ustupujúcej dedičke vyplatiť ihneď jej zákonný podiel. Odporkyňa vyššie špecifikované nehnuteľnosti (predmet dedičstva) predala preukázateľne za kúpnu cenu 4.887,44 eur kúpnu zmluvou zo dňa 26.6.2012, ktorá bola zavkladovaná na katastri dňa 9.7.2012. Polovica z kúpnej ceny predstavuje sumu 2.443 eur, ktorej úhrady sa navrhovateľka domáha súdnou cestou, lebo doposiaľ jej odporkyňa sumu nevyplatila.

Odporkyňa potvrdila nevyplatenie sumy 2.443 eur odôvodniac to tým, že si predmetnú sumu započítala na svoju pohľadávku, ktorú má navrhovateľka voči nej. Svoju pohľadávku kvalifikovala v sume 4.042,71 eur a odôvodnila tým, že navrhovateľka užíva s manželom aj jej polovicu rodinného domu so s. č. XX (staré č. XX) zapísaný na LV č. XXXX v k. ú. U. F. a teda má nárok na náhradu za neužívanie spoločných nehnuteľností za obdobie od 15.9.2011 do 31.12.2013. Nakoľko odporkyňa v rámci obrany žiadala započítať jej pohľadávku, ktorú má voči navrhovateľke v sume 4.042,71 eur, výslovne nepodala proti návrhu, súd sa musel s jej kompenzačnou námietkou vyporiadať ako s predbežnou otázkou.

Podľa §580 Občianskeho zákonníka, ak veriteľ a dlžník majú vzájomné pohľadávky, ktorých plnenie je rovnakého druhu, zaniknú započítaním, pokiaľ sa vzájomne kryjú, ak niektorý z účastníkov urobí voči druhému prejav smerujúci k započítaniu. Zánik nastane okamihom, keď sa stretli pohľadávky spôsobilé na započítanie.

Podľa § 581 ods. 1,2,3 Občianskeho zákonníka, započítanie nie je prípustné proti pohľadávke na náhradu škody spôsobenej na zdraví, ibaže by išlo o vzájomnú pohľadávku na náhradu škody toho istého druhu. Započítanie nie je prípustné ani proti pohľadávkam, ktoré nemožno postihnúť výkonom rozhodnutia. Započítať nemožno premlčané pohľadávky, pohľadávky, ktorých sa nemožno domáhať na súde, ako aj pohľadávky z vkladov. Proti splatnej pohľadávke nemožno započítať pohľadávku, ktorá ešte

nie je splatná. Dohodou účastníkov možno započítaním vyrovnat' aj pohľadávky uvedené v odsekoch 1 a 2.

Navrhovateľka so započítaním nesúhlasila, ale súd uvádza, že v zmysle zaužívanej súdnej praxe započítanie možno vo všeobecnosti vykonať bez súhlasu, ba aj proti vôli druhej strany.

Započítanie (compensatio) je jedným zo spôsobov zániku vzájomne sa kryjúcich pohľadávok veriteľa a dlžníka. Ide o formu bezhotovostného vyrovnania, ktoré sa neuskutočňuje skutočným plnením, ale započítaním vzájomných pohľadávok veriteľa a dlžníka. Závazok môže zaniknúť započítaním v zmysle § 580 OZ buď jednostranným právnym úkonom dlžníka alebo dohodou (§ 581 OZ). V predmetnom konaní odporkyňa použila jednostranný právny úkon. Pred tým, než sa súd mohol zapodievať samotným započítaním zo strany odporkyne, obligatórne musel skúmať, či sú vôbec splnené zákonné podmienky započítania jednostranným právnym úkonom (§ 580 a § 581 OZ): vzájomnosť pohľadávok; pohľadávky sú rovnakého druhu; prejav smerujúci k započítaniu, pohľadávky musia byť spôsobilé na započítanie.

Na zistenie týchto skutočností si súd pomohol obsahom pripojeného spisu OS Skalica sp. zn. 7C/97/2015 a zistil, že odporkyňa sa voči navrhovateľke a jej manželovi domáha určenia vlastníckeho práva v podiele 1/2-ce k nehnuteľnosti (dom v k. ú. U. F. so s. č. XX zapísaný na LV č. XXXX) z dôvodu, že polovicu domu nadobudla s J. N. v rámci dedičského konania po rodičoch. J. N. sa s manželom v konaní bráni tým, že už v minulosti vyplatili L. Š. jej spoluvlastnícky podiel na dome a preto sú oprávnené zapísaní len oni ako vlastníci predmetného domu. L. Š.Á. v rámci konania potvrdila výplatu finančnej hotovosti od sestry ale kvalifikovala predmetnú sumu ako sumu za to, že jej sestra s manželom obývali aj jej časť domu (jej podiel). Z obsahu celého konania sp. zn. 7C/97/2015 a výsluchov účastníkov na pojednávaní 12.11.2015 mal súd preukázať, že ako predbežnú otázku bude riešiť charakter vyplatených finančných prostriedkov, či sú J. N. s manželom oprávnené zapísaní ako jediní vlastníci domu alebo je podielovou spoluvlastníčkou odporkyňa. Vychádzajúc z týchto všetkých skutočností, výpovedí a listín v konaní sp. zn. 7C/97/2015 si súd pre toto konanie (7C/56/2015) ustálil, že odporkyňa nepreukázala splnenie hmotnoprávných podmienok pre zákonné jednostranné započítanie pohľadávky. Čiže nepreukázala, či reálne existuje jej pohľadávka voči navrhovateľke a z toho vyplýva, nesplnenie ďalších podmienok, pr. že by malo ísť o splatnú pohľadávku. Pritom vždy sa započítavajú pohľadávky splatná so splatnou a nesplatná s nesplatnou.

Z týchto všetkých dôvodov nedošlo k započítaniu odporkyňou uvádzanej pohľadávky v rámci kompenzačnej námietky a súd zamietol návrh právnej zástupkyne odporkyne odročiť pojednávanie do skončenia konania vo veci sp. zn. 7C97/2015.

Na základe všetkých vyššie uvádzaných skutočností súd dospel k záveru, že návrh navrhovateľky je dôvodný v celom rozsahu. Navrhovateľka žiadala priznať úrok z omeškania, ktorý jej súd priznal v zákonnej výške 8,75 %, ale nie od 01.08.2012 v zmysle návrhu, lebo navrhovateľka nepreukázala, či k koncu júla 2012 odporkyňa prevzala kúpnu cenu. Súd vychádzal z toho, že kúpna zmluva bola na kataster doručená 9.7.2012, lehota na zavkladovanie je v zmysle katastrálneho zákona najneskôr do 30 dní. Čiže najneskôr 9.8.2012 bola zmluva zavkladovaná, t.j. došlo k zmene vlastníckeho práva k zdedením pozemkom a teda najneskôr v tento deň mala byť kúpna cena odporkyňou vyplatená. Preto súd priznal úrok z omeškania od 9.8.2012.

Podľa § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Pri rozhodovaní o trovách konania súd vychádzal z § 142 ods. 1 O.s.p. a, lebo navrhovateľka bola úspešná v celom rozsahu. Suma 146,50 eur predstavuje náhradu iných trov konania z titulu zaplateného súdneho poplatku za návrh, ktorú sumu navrhovateľke priznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia jeho písomného vyhotovenia, cestou podpísaného súdu, ku Krajskému súdu v Trnave, dvojmo.

Odvolanie sa podáva na súde, proti rozhodnutiu ktorého smeruje (§ 204 ods. 1, veta prvá O.s.p.). Odvolanie musí mať náležitosti požadované ustanovením § 42 ods. 3 O.s.p., tzn. musí obsahovať označenie súdu, ktorému je určené, označenie účastníkov konania, prípadne ich zástupcov, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané a datované.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 O.s.p.).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, že súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, že doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a) a že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2, písm. a/- f/ O.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie (§ 205 ods. 3 O.s.p.).

Skutočnosti alebo dôkazy, ktoré neboli uplatnené pred súdom prvého stupňa, sú pri odvolaní proti rozsudku alebo uzneseniu vo veci samej odvolacím dôvodom len vtedy, ak sa týkajú podmienok konania, vecnej príslušnosti súdu, vylúčenia sudcu (prísediaceho) alebo obsadenia súdu, ak má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej, ak odvolateľ nebol riadne poučený podľa § 120 ods. 4 a ak ich účastník konania bez svojej viny nemohol označiť alebo predložiť do rozhodnutia súdu prvého stupňa (§ 205a ods. 1 O.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Exekučného poriadku), ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.